

רשומות

הצעות חוק

31 במאי 1978

1346

כ"ד באייר תשל"ח

עמוד

220	חוק לעידוד השקעות הון (תיקון מס' 17), תשל"ח-1978
230	חוק המוסד העליון ללשון העברית (תיקון מס' 3), תשל"ח-1978

מתפרסמת בזה מטעם הממשלה הצעת חוק לעידוד השקעות הון (תיקון מס' 17):

מבוא

המטרות העיקריות של הצעה זו הן פישוטו של החוק מבחינה מהותית ומבחינת מבנהו ותכולתו; מתן הטבות בשלב ההשקעה במפעל, ללא התניה בתנאים בדבר אופן תפעולו שעה שיתחיל לפעול; ומתן עידוד מיוחד למפעלים באזורי הפיתוח.

הפישוט מושג בשתי דרכים:

1) צמצום מספר ההטבות תוך ביטולן של מספר הטבות קטנות שהצרכי עבודה רבה ומעקב לתקופה ארוכה (דחיית אגרות לחמש שנים, הטבות במס רכוש ומענק יציאה) והמרתו במענק הישבון שיינתן לכל מפעל מאושר בכל האזורים ויהיה באחוזים מההשקעה במפעל;

2) העברת הוראות מיוחדות הנוגעות למסים מסויימים אל חוקים הדנים באותם מסים (מס הכנסה של חושבי חוץ, מס עזבונין), במגמה להגיע לחוק תמציתי, קצר וברור.

מענק השקעה יינתן רק למפעלים באזורי פיתוח א' ור"ב ולא יהיה מותנה ביציאה מפעלים באזורים אלה ייהנו גם מההקלות במס הכנסה בלא שיתחייבו לייצא את תוצרתם, ואילו לגבי מפעלים במרכז הארץ – תינתן סמכות להתנות את מתן ההטבות ביציאה של אחוז מסויים מתוצרתם.

לתיקונים בחוק יתלוו גם פישוט ההליכים המינהליים וריכוז הטיפול השוטף בבנקים.

חוק לעידוד השקעות הון (תיקון מס' 17), תשל"ח-1978

- תיקון סעיף 2 1. בסעיף 2 לחוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959 : (להלן – החוק העיקרי), אחרי "יוענקו" יבוא "המענקים".
- תיקון סעיף 3 2. בסעיף 3 לחוק העיקרי –
- (1) במקום פסקה (2) יבוא:
- "(2) הקמתו, הרחבתו או רכישתו של נכס שהוא בנין להשג" כרה כמשמעותו בסעיף 53א;
- (2) בפסקה (4), אחרי "הלוואה" יבוא "של תושב חוץ", והסיפה המתחילה במלים "או במטבע ישראל" – בטלה.
- תיקון סעיף 19א 3. בסעיף 19א (א) לחוק העיקרי, הסיפה – בטלה.
- תיקון סעיף 21 4. בסעיף 21 (1) לחוק העיקרי, במקום הפסיק יבוא "או", והמלים "למפעל מוכר" – יימחקו.
- ההלפת סעיף 23 5. במקום סעיף 23 לחוק העיקרי יבוא:
- "דין נכס מאושר 23. האמור בחוק זה על מפעל מאושר חל גם על נכס מאושר, פרט לסעיפים 22, 40ב ו-40ה."

דברי הסבר

סעיף 3 המהפך הכלכלי הביא, בין השאר, להתרת כבלי הפיקוח על עסקאות במטבע חוץ, ושוב אין מקום להגבלה המתונה בהסכמת המפקח על מטבע חוץ את נתינתו של אישור להכניט עושהא הוא השקעת הון במטבע חוץ. מוצע איפוא לבטל את ההגבלה.

סעיפים 4 ו-5 מפעל מוכר הנהגה מכל ההטבות המוענקות למפעל מאושר חוץ ממענק השקעה ומפ-טורים ממסים עקיפים, אלא שלגבי מיסים עקיפים רשאית המינהלה להעניק לו את הפטור.

המעמד של מפעלים מוכרים ניתן למפעלים הנמצאים במרכז הארץ ועוסקים בדרך כלל בייצור המהווה תח-ליף ליבוא בטחוני.

לפי הגישה החדשה שבהצעת חוק זו לא יהיו עוד מפעלים מדרגות שונות לענין מתן מענק השקעה, והמתחן היחיד לענין זה יהיה מיקומו של המפעל: אם הוא במרכז הארץ – לא יקבל מענק השקעה אך יקבל, ככל מפעל מאושר אחר, מענק הישבון לכיסוי מיסים עקיפים והטבות אחרות שבוטלו.

מוצע איפוא למחוק את המפעל המוכר מסוג המפ-עלים שניתן לאשר לענין החוק. וזו לשונן של ההוראות שמוצע לחקן בהן.

סעיף 1 מענקים אינם כלולים בגדר "ההטבות" לפי סעיף 2 לחוק העיקרי וכתוצאה מכך בכל מקום בחוק שמדובר באופן כללי בהטבות יש להזכיר מענקים בנפרד. לענין ההוראות הכלליות, כגון הוראה בדבר החובה להחזיר הטבות כשלא נתמלאו הוראות החוק, וכדומה, דינם של מענקים כדין ההטבות, ומוצע איפוא לכלול אותם בהגדרת ההטבות שבסעיף 2.

סעיף 2 מוצע לצמצם את מתן ההטבות בשל הש-קעה בנכס ולחת אותו רק בשל השקעה בבנין להשכרה.

לפי ההוראה הקיימת מוכרת השקעה בנכס, פרט לבנין להשכרה, רק אם היא השקעתו של תושב חוץ ונעשית במטבע חוץ. עם ביטול הפיקוח על מטבע חוץ בעקבות המהפך הכלכלי בוטלו הטבות לגבי מטבע חוץ ומשום כך מוצע לבטל את ההטבות להשקעה בנכס. זאת ועוד, ההשקעות בנכסים לא היו תמיד בנכסים שהיה בהם כדי לקדם את טובת המשק. ועם זאת, אם תהיה השקעה בנכס שתוכל לסייע לצמיחת המשק ניתן לתת בשל כך הטבות במסגרת ההטבות להשקעה מאושרת.

כמו כן מוצע לבטל את ההטבות לגבי הלוואות במט-בע ישראל – הוראה שעל אף היותה כתובה בחוק לא הפעילו אותה משום שלא שירתה את מטרת החוק.

1 ס"ח תשי"ט, עמ' 234; תשל"ו, עמ' 203; תשל"ח, עמ' 44

6. בסעיף 24 לחוק העיקרי, המלים "פרט לסעיף 66" – יימחקו. תיקון סעיף 24
7. בסעיף 25 לחוק העיקרי, במקום "75 (א) או 85" יבוא "או 75 (א)". תיקון סעיף 25
8. פרקים רביעי וחמישי לחוק העיקרי – בטלים. ביטול פרקים רביעי וחמישי

דברי הסבר

21. המפעל או הנכס – לרבות הרחבתם – או ההשקעה או ההלוואה, או אותו חלק מהם, שביצועם הוא נושא תכנית מאושרת, יהיו:
- (1) למפעל מאושר, למפעל להשכרת ציוד או למפעל מוכר;
 - (2) לנכס מאושר;
 - (3) להשקעה מאושרת;
 - (4) להלוואה מאושרת;
- והכל כפי שפורש באישור.
22. האמור בחוק זה על מפעל מאושר חל גם –
- (1) על מפעל מוכר, פרט לסעיפים 40ב(1) ו-62, אולם המינהלה רשאית להעניק לו גם את הפטור שלפי סעיף 62 (מיסים עקיפים);
 - (2) על נכס מאושר, פרט לסעיפים 22, 40ב ו-62.
- סעיף 6** התיקון הוא טכני והוא נובע ממחיקת סעיף 66.
- סעיף 7** גם תיקון זה הוא טכני ובא בעקבות מחיקת סעיף 85 המאוחר בסעיף 25.
- סעיפים 8 ו-33** 1. פרק רביעי מעניק הטבות שערכן פעוט לעומת הטבות אחרות, אולם הוא מצריך עבודה רבה מצד המנגנון, ולטווח של מספר שנים. ואלה ההטבות: דחיית אגרת רישום החברה או האגרה בשל הגדלת הונה, למשך חמש שנים; דחיית אגרת העברת מקרקעין לחמש שנים; דחיית מועד תשלומן של מס בולים לחמש שנים. משום כך מוצע לבטל את ההטבות הללו ולהחליפן ביחד עם ההטבות במסים עקיפים, במענק הישבון.
2. פרק מישי שמוצע לבטל גם אותו, עוסק בפטורים שונים ממס רכוש, וחלק מההוראות שבו פקע כבר תקפן מאליו, כמפורט:
- (1) סעיף 31 לחוק העיקרי, שהעניק פטור ממס רכוש למשך חמש שנים לבנין שגמר בנייתו היה לפני 1 באפריל 1961 – פקע תקפו ב-1 באפריל 1966;
 - (2) סעיף 32 לחוק העיקרי העניק פטור ממס רכוש
- למשך חמש שנים לגבי בנינים שגמר בנייתם היה לפני 1 באפריל 1963 – ותקפו פקע ב-1 באפריל 1968;
- (3) סעיף 33 לחוק העיקרי מעניק פטור משני שלישי של מס הרכוש בשל עצי הדר באזור חקלאי, למשך 10 שנים מהשנה שלאחר שנת הוטיעה, ובשל גפנים או עצי פרי אחרים חוץ מבנגות – למשך 14 שנה. הוראה זו איננה קשורה במפעלים מאושרים, ומקומה הוא בחוק מס רכוש. מוצע להעבירה לשם;
 - (4) סעיף 34 לחוק העיקרי מעניק פטור משני שלישי של מס הרכוש בשל גטיעות לגידול צמחי תעשייה באזור חקלאי, למשך 10 שנים מהשנה שלאחר שנת הנטייה. מוצע להעביר גם הוראה זו לחוק מס רכוש;
 - (5) סעיף 35 לחוק העיקרי מעניק פטור של שני שלישים ממס הרכוש לזריעות לשם גידול צמחי תעשייה, לשנה שלגביה אישר שר החקלאות את הפטור. מוצע להעביר את ההוראה לחוק מס רכוש;
 - (6) סעיף 36 (א) לחוק העיקרי העניק לבעלי מפעלים מאושרים פטור של שני שלישים ממס הרכוש בשל בנין שבנו, לתקופה של חמש שנים נוספות על אלה שניתנו בעבר בשל כל בנין חדש – וגם תקפו פקע כבר לפני חמש שנים;
 - (7) סעיף 36 (ב) לחוק העיקרי מעניק למפעל מאושר פטור משישית מס הרכוש על ציוד של המפעל, על מלאי שיוצר על ידי הציוד האמור ועל מלאי התמרים המשמשים את המפעל – במשך 10 שנים מתחילת שנת המס שבה אושר המפעל או שבה הופעל לראשונה – לפי המאוחר. פיצוי על ביטול הפטור יינתן במענק ההישבון ובהקלות במס הכנסה;
 - (8) סעיף 37 לחוק העיקרי העניק סמכות לרשות מקומית לפטור, לתקופה של חמש שנים, מארנוגת הרכוש המוטלת על בנין. תקפו של הסעיף פקע עם ביטולה של ארנוגת הרכוש של הרשויות המקומיות לפני מספר שנים;
 - (9) סעיף 38 לחוק העיקרי העניק פטור של חמש שנים נוספות על האמור בסעיף 37 מארנוגת הרכוש למפעל מאושר בשל בנין המשמש אותו – ואף תקפו פקע כאמור;
 - (10) סעיפים 39 ו-40 לחוק העיקרי דגים בתנאים למתן הפטור והם הופכים למיותרים עם מחיקת הוראות הפטור.

9. בסעיף 40א לחוק העיקרי -

- (1) בהגדרת "נכסי המפעל", בסופה יבוא "ולרבות מבנים וציוד המצויים בתחומי המפעל ומשמשים מרכזי הכשרה מקצועית או בתי ספר תעשייתיים";
- (2) בהגדרת "ציוד להשכרה" -
 - (א) ברישה, המלים "או מוכרים" - יימחקו;
 - (ב) בפסקה (1), המלים "או מוכר" - יימחקו;
- (3) בהגדרת "מענק", במקום "יצוא" יבוא "הישבון".

10. בסעיף 40ב לחוק העיקרי -

- (1) בפסקה (1) (ב), המלים "שיש לה הון מניות" - יימחקו;
- (2) בפסקה (1) (ג), במקום "בערבון מוגבל" יבוא "מוגבלת";
- (3) פסקאות (2) ו-(3) - בטלות, והסימון (1) - יימחק.

11. בסעיף 40ג לחוק העיקרי -

- (1) בסעיף קטן (א) (2), אחרי "ובשותפות" יבוא "או באגודה שיתופית";
- (2) סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) - בטלים, והסימון (א) - יימחק.

12. במקום סעיפים 40א ו-40ב לחוק העיקרי יבוא:

40א. (א) בעל מפעל מאושר זכאי למענק הישבון בשל מסים על השקעה והוצאות השקעה (להלן - מענק הישבון).

דברי הסבר

לפסקה (2): "שותפות רשומה בערבון מוגבל" הוא ביטוי מיושן, ומוצע להתאימו למקובל.

לפסקה (3): מוצע לבטל את המענק בשל טובין מתוצרת הארץ או מכותות וציוד שיוצרו בארץ, שתכליתו היא הגנה על תוצרת הארץ, ולהמירו במענק הישבון, שהבסיס שלו הוא השקעה בנכסי המפעל - מכל מקור.

לפסקה (1): התיקון המוצע הוא טכני וגובע ממחיקת ההגבלה בדבר מבנה ההון של אגודה שיתופית: ראה סעיף 10 (1).

לפסקה (2): מוצע למחוק הוראות בדבר שיעור מענק על טובין מתוצרת הארץ - שבוטל.

סעיף 12 (1) מוצע לבטל את מענק היצוא, הן משום שבעקבות המהפך הכלכלי בוטלו תמריצי היצוא והן משום הקושי המינהלי הנובע מהצורך במעקב מתמיד ומסובך אחרי כמויות הטובין שיוצרו, מעקב שהצריך מנגנון מיוחד. במקום מענק זה יבואו תקלות במס הכנסה.

(2) מוצע להעניק לכל מפעל מאושר מענק הישבון שיהיה מבוסס על ההשקעה בנכסי המפעל ואשר יפצה

לפסקה (1): מוצע להרחיב את הגדרת "נכסי המפעל" ולכלול בה גם מבנים וציוד המצויים בתחומי המפעל ומשמשים מרכזי הכשרה מקצועית או בתי ספר תעשייתיים. כתוצאה מתיקון זה יינתנו מענק השקעה ומענק הישבון גם בשל נכסים אלה.

לפסקה (3): לפי הגדרתו, "מענק" הוא מענק השקעה או מענק יצוא. התיקון המוצע גובע מביטול מענק היצוא ומקביעת הוראות בדבר מענק הישבון: ראה סעיף 12 להלן.

לפסקה (1): לפי סעיף 40ב (1), זכאיות חברות או אגודות שיתופיות למענק אם יש להן הון מניות. ההגבלות לגבי מבנה ההון של הגופים הזכאים למענק נעשתה כדי להבטיח יחס נכון בין סכום המענק לבין ההשקעה העצמית של בעלי המפעל המאושר, בהשקעה קבועה. מתברר שאגודות שיתופיות רבות, ביהוד הקיבוצים, אינן בעלות הון מניות; עם זאת מתברר שגם ההשתתפות בהון עצמי רשום היא השתתפות קבועה ואין אפשרות להקטינה אלא בעת פירוק וכדומה. משום כך מוצע למחוק את ההגבלה המצריכה שיהא לאגודה שיתופית הון מניות.

(ב) יראו מענק הישבון כמענק בשל רכישת נכס, הפטור ממס הכנסה, ויהולו הוראות סעיף 21 (ב) לפקודת מס הכנסה.

140. מענק הישבון יהיה בשיעור שיקבעו השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, מן המחיר המקורי של נכסי המפעל או של הבנין התעשייתי ומן ההוצאות לפיתוח הקרקע, ובמפעל להשכרת ציוד – מן המחיר המקורי של הציוד להשכרה, כולם או מקצתם, ורשאים הם לקבוע שיעורים שונים בהתאם לסוגי המפעלים או סוגי הטובין.

שיעור מענק הישבון

13. בסעיף 140 לחוק העיקרי, המלים "שאינו מענק יצוא" – יימחקו.

14. בסעיף 140 לחוק העיקרי –

- (1) בסעיף קטן (א), המלים "או לייצורם, ובייצור – גם את המחירים האמורים בסעיף 140 (ג)" – יימחקו;
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום "יצוא" יבוא "הישבון".

15. בסעיף 140 לחוק העיקרי, אחרי "הערוכות הדרושות למתן המענק" יבוא "המועדים שבהם ישולם המענק לשיעורין או בבת אחת", והסיפה המתחילה במלים "ובכפוף לאמור" – תימחק.

16. בסעיף 42 לחוק העיקרי, במקום הסיפה המתחילה במלים "במכסה השווה ל-200%" יבוא "כמפורט להלן:

- (1) לגבי מכונות או ציוד – במכסה השווה ל-200% מהמכסה הקבועה בתקנות מס הכנסה (פחת), 1941 (להלן – התקנות);
- (2) לגבי בנינים – במכסה השווה ל-400% מהמכסה הקבועה בתקנות, ובלבד שלא יותר ניכוי של יותר מ-20% לשנה.

17. סעיף 44 לחוק העיקרי – בטל.

דברי הסבר

14 סעיף התיקונים טכניים, ונובעים מביטול המענק על טובין מתוצרת הארץ וביטול מענק היצוא.

15 סעיף התיקון טכני, ונובע מביטול מענק היצוא.

16 סעיף מוצע להכפיל את הפחת על בנינים המשמשים למפעל מאושר, ובלבד שלא יותר ניכוי שנתי העולה על 20% מהמחיר המקורי.

סעיפים

17, 32 (5) סעיף 44 לחוק העיקרי דן בניכויים של הוצאות 35 אות לחקירות מדעיות. הסעיף מתייחס למפעלים דרך כלל ולא דווקא למפעלים מאושרים, ומשום כך מקומו בפקודת מס הכנסה. מוצע איפוא, בסעיף 32 (5), לשבצו בפקודת מס הכנסה, ולצרף לו את תכנו

את המסעל על ביטול ההטבות במסים עקיפים ובמס רכוש, ועל ביטול דחיית המועד לתשלום אגרות רישום, אגרות העברה ומס בולים.

גם בסעיף 365 לחוק העיקרי (כמסגרת פרק השיעור, שמוצע להלן לבטלו) מדובר במענק לתשלום מסים עקיפים, אלא שהסעיף מעניק סמכות לשרים להורות על מענק כזה במקום הפטור או ההחזר של המסים העקיפים. עתה מוצע להסוך הוראות אלה להוראות מות"ל לטות ולבטל את הפטורים ממסים עקיפים – פטורים שהצריכו עבודה מינהלית רבה והיוו מקור לאי הבנות וחיכוכים עם המשקיעים.

18 סעיף התיקון טכני, ונובע מביטולו של מענק היצוא.

ביטול סעיף 445 18. סעיף 445 לחוק העיקרי – בטל.

תיקון סעיף 47 19. (א) בסעיף 47 (א) לחוק העיקרי –

(1) בפסקה (3), אחרי "בפסקה (2)" יבוא "אך עד יום פרסומו של חוק לעידוד השקעות הון (תיקון מס' 17), תשל"ח-1978 (להלן בסעיף זה – יום פרסום התיקון)";

(2) אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) אם המפעל אושר אחרי יום פרסום התיקון – בשיעור שלא יעלה על 30% מאותה הכנסה."

(ב) בסעיף 47 (ב) (2) לחוק העיקרי, במקום "בסעיף קטן (א) (3)" יבוא "בסעיף קטן (א) (3) או (4)".

(ג) בסעיף 47 (ג) לחוק העיקרי –

(1) בפסקה (2), אחרי "בפסקה (1)" יבוא "אך עד יום פרסום התיקון";

(2) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) אם המפעל אושר אחרי יום פרסום התיקון – בשיעור 30%."

דברי הסבר

טל מס כולל על רווחי הון (לפני שנת 1965). פטור זה הוא מעין הוראת שעה המכוונת לשמור על זכויותיהם של מי שהשקיעו בארץ מתוך ידיעה כי יהיו פטורים מריווח הון על השקעתם. ביטולו של הסעיף יעשה תוך כדי שמירה על זכויותיהם של אותם משקיעים, כך שמי בהנהגה מהותית אין בביטול שום שינוי ואילו החוק יפוטט.

מוצע לקבוע כי מפעל שיאושר לאחר תחילת סעיף 19 לחוק המוצע יהיה חייב במס חברות בשיעור שלא יעלה על 30 אחוזים ויהיה פטור ממס הכנסה – וזאת במקום השיעור הרגיל של 40% מס חברות ו-35% מס הכנסה על ההכנסה בניכוי מס החברות – כלומר שיעור כולל של 61%.

כנו כן ייקבע כי המס על דיבידנד שיחולק מתוך ההכנסה האמורה יהיה בשיעור של 15% במקום השיעור המכסימלי הרגיל של 45%.

מוצע גם להוסיף הוראה שתסמיך את השרים להתנות את ההקלות במס הכנסה לגבי מפעלים במרכז הארץ בכך שייצאו אחוז מסויים מתוצרתם. סמכות זו היא כללית והיא שונה מהסמכות הקיימת כיום, שלפיה אפשר להתנות את מתן ההטבות לגבי כל מפעל ומפעל בכך שייצא אחוז מסויים מתוצרתו, או ימלא תנאים אחרים כפי שתקבע המינהלה.

של סעיף 12 לחוק התיקון פקודת מס הכנסה (מס' 3), תשכ"ג-1963, העוסק באותה סוגיה והקובע לאמור: "12. (א) הוצאות הון שהוציא אדם בשנות המס 1962 עד 1967, לתקורות מדעיות לשם פיתוחו או קידומו של מפעלו, יותרו לניכוי בשנת המס בה הוצאו, בתנאי שהקירות אלה ועשו לפי המלצת המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח במוסד שאושר על ידי שר האוצר לענין זה, על פי המלצת המועצה האמורה.

(ב) הוצאות הון, שהוציא אדם בשנות המס 1968 עד 1978 למחקר מדעי לשם פיתוחו או קידומו של מפעלו עלו התעשייתי, יותרו לניכוי בשנת המס שבה הוצאו, בתנאי שהמחקר נעשה במוסד שאושר על ידי שר האוצר לענין זה בהמלצת המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח, או אף אם לא נעשה במוסד כאמור אולם ניתנה לגבי המחקר המלצת המועצה האמורה; לענין זה, "מפעל תעשייתי" – כמשמעותו בחוק עידוד התעשייה (מסים), תשכ"ט-1969, לרבות מפעל שרואים אותו כמפעל תעשייתי על פי סעיף 50 לחוק האמור, וכן מפעל הקלאי.

(ג) לא יותר לניכוי לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) כל סכום של הוצאה שהושקעה בנכס שיש עליו ניכוי פזות לפי סעיף 21 לפקודה."

סעיף 445 לחוק העיקרי פטור ממס ריווח 18 ו-38 הון על השקעות מסוימות שנעשו לפני שהוד

(ד) אחרי סעיף 47 (ג) לחוק העיקרי יבוא:

“(ד) השרים רשאים לקבוע שההטבות לפי סעיף זה לגבי כלל המפעלים שאינם באזורים א' או ב' או לגבי סוגים מהם יהיו מותנות בכך שהמפעל ייצא שיעור מסוים מתוצרתו.”

20. סעיף 47 לחוק העיקרי – בטל. ביטול סעיף 47
21. בסעיף 48 לחוק העיקרי, המלים “כמשמעותה בסעיף 56” – יימחקו. חיקון סעיף 48
22. סעיפים 51 עד 53 לחוק העיקרי – בטלים. ביטול סעיפים 51 עד 53
23. פרק שביעי 2 לחוק העיקרי – בטל. ביטול פרק שביעי 2
24. פרק שמיני לחוק העיקרי – בטל. ביטול פרק שמיני
25. פרק תשיעי לחוק העיקרי – בטל. ביטול פרק תשיעי

ד ב ר י ה ס כ ר

שתה, להורות שאותה חברה תשלם מס בשיעור שלא יעלה על 15% מאותה הכנסה, ובמקרים מיוחדים אף לפטרה ממס.”

מוצע להעביר הוראות אלה, המעניקות הקלות במס הכנסה לתושבי חוץ או לעולים חדשים, או לפקודת מס הכנסה.

סעיף 23 פרק שביעי 2 מעניק הטבות במס הכנסה לחברה למסחר בינלאומי, הרשומה בארץ כחברה נכרית והחייבת במס בישראל משום שהשליטה והניהול שלה מופעלים בישראל. מתן ההטבות לפי פרק זה לא הצדיק את עצמו, ומוצע איפוא לבטלן, אך לשמור על הזכויות שרכש מי שפעל לפי ההוראות הקיימות.

סעיפים הפרק השמיני מעניק פטורים ממס עובון 24 ו-34 לגבי השקעה מאושרת שהשקיע אדם שהיה תושב חוץ או בגדר עולה חדש, לגבי מטבע חוץ שהעביר לארץ אדם כאמור, לגבי נכסים שהיו לאדם כאמור בחוץ לארץ ערב היותו לתושב ישראל, וכדומה.

מוצע להעביר את ההוראות לחוק מס עובון תוך התאמתם לשינויים שחלו לאחרונה בסיקוח על מטבע חוץ.

סעיף 25 הפרק התשיעי כותרתו “העברת חוץ”, ויש בו הוראות הנוגעות להשקעות מאושרות במטבע חוץ, להיתרי יבוא של חמרי בנין, חמרי גלם, מכוונות וציוד המיועדים למפעל מאושר, לפטור ממסים עקיפים, למענק הישבון, למענק לתשלום מסי עקיפים

סעיפים סעיף 47 לחוק העיקרי מעניק פטור ממס 20 ו-32(1) הכנסה על ריבית או דיבידנד המשתלמים על נייר ערך של תושב חוץ שאינו מקבל בארץ מושבו הקילה ממסי כסל על הכנסה כאמור או שאינו מקבל זיכוי בשל הסכומים שהופטר בארץ מתשלומם. הוראה זו, המקלה עם תושבי חוץ, מקומה בפקודת מס הכנסה, ומוצע להעבירה לשם תוך התאמה טכנית לשינויים שחלו על ביטול הסיקוח על מטבע חוץ.

סעיף 21 התיקון טכני ונובע ממהיקת סעיף 56 לחוק העיקרי.

סעיפים 22 ו-32(2) - סעיפים 51 עד 53 לחוק העיקרי קובעים (4) ו-6(6) לאמור:

51. שר האוצר רשאי להורות על החזרת מס, כולו או מקצתו, לאדם שאינו תושב ישראל, אם סכום המס שאותו אדם שילם בישראל עולה על הסכום שהותר לו, בגלל תשלום זה, בארץ מושבו הקבוע כזיכוי מן המס שחל באותה ארץ על הכנסתו שהושגה או שנבעה בישראל.

52. יחיד שהיה לתושב ישראל וקיבל הכנסה שהושגה או שנבעה מחוץ לישראל, או שהיה לו ריווח הון ממכירת נכס הנמצא מחוץ לישראל ואשר היה כבעלותו ערב היותו לתושב ישראל, יפטרונו שר האוצר, לפי בקשתו ממס עליהם, כולו או מקצתו, שבע שנים מיום שנעשה תושב ישראל.

53. נתקבלה בישראל על ידי חברה, שהשליטה על עסקיה ועל הנהלתה היא מחוץ לישראל, הכנסה שהושגה או שנבעה מחוץ לישראל – רשאי שר האוצר, לפי בק-

26. בסעיף 74 לחוק העיקרי, המלים "לרבות המענק" – יימחקו. תיקון סעיף 74 א
27. בסעיף 75 לחוק העיקרי –
 (1) בסעיף קטן (א) –
 (א) בפסקה (1), המלה "ומענקים" – תימחק;
 (ב) בפסקה (2), המלה "האגרות" – תימחק;
 (2) בסעיף קטן (ב), המלה "האגרות" – תימחק;
 (3) בסעיף קטן (ג), המלה "האגרות" – תימחק;
 (4) סעיף קטן (ד) – בטל.
28. בסעיף 75 לחוק העיקרי, במקום "חלק מהאגרות, המסים" יבוא "חלק מהמסים". תיקון סעיף 75 א
29. סעיף 79 לחוק העיקרי – בטל. ביטול סעיף 79
30. פרק שנים עשר לחוק העיקרי – בטל. ביטול פרק שנים עשר
31. בתוספת לחוק העיקרי, המלים "מפעל באזור אחר – 5%" – יימחקו. תיקון התוספת
32. בפקודת מס הכנסה ² –
 (1) בסעיף 9, אחרי פסקה (א15) יבוא:
 "צטור לתושב חוץ 15ב. (א) בפסקה זו –
 "נייר ערך" – מניה או איגרת חוב לתקופה של שנים-עשרה שנים לפחות שהוצאו על ידי חברה והנסחרות באמצעות בורסה כמשמעותה בסעיף 88; שאין לו הקילה ממסי כפל

דברי הסבר

סעיף 29 לאור ההצעה למחוק את הפרק התשיעי, הכולל את סעיפים 58 ו-62, אין עוד משמעות לסעיף 79, המסמיך את המינהלה לאצול מסמכיו יותיה לפי אותם סעיפים.

סעיף 30 פרק שנים עשר לחוק העיקרי כולל הוראות מעבר המתייחסות לחוק לעידוד השקעות הון, תשי"ב-1950, ולחוק לעידוד השקעות הון (תיקון), תשט"ו-1955, הוראות מעבר אלה מוצו ואין להן עוד שום משמעות מעשית.

סעיף 31 מוצע לבטל את מענק ההשקעה באזור שאינו אזור סיתוח.

לאפשרות להעביר לחוץ לארץ רווחים מהשקעה מאושרת, להצעת מטבע למכירה ולפקדונות במטבע חוץ. לאור השינויים שחלו בפיקוח על מטבע חוץ והאפשרויות להסדיר את כל היתירים במסגרת חוק הפיקוח על המטבע, וכן לאור ביטול הסטורים ממסים עקיפים והמרתם במענק ההישבון, הפכו הוראות הפרק התשיעי למיותרות ומוצע למחוקן.

סעיף 26 לאור הכללת המענק בהגדרת "הטבות" אין עוד צורך להזכירו במיוחד.

סעיפים התיקונים המוצעים הם טכניים ונובעים מה" 27 ו-28 כללת המענקים בהגדרת הטבות, מביטול ההטבות ביתס לאגרות שונות ומביטול סעיפים 64, 64 א ו-65 לחוק העיקרי.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח תשל"ח, עמ' 133.

"מטבע-חוץ" — לרבות מטבע ישראלי שנתקבל מהמרת מטבע חוץ כדין ומטבע ישראלי שנתקבל מפדיון איגרות מדינת ישראל שהופצו מחוץ לישראל;

(1) (ב) הכנסה מדיבידנד או מריבית שמקבל תושב חוץ על נייר ערך שרכש במטבע חוץ, והוא אינו מקבל בארץ מושבו הקילה ממסי כפל על הכנסה כאמור או שעל פי הסכם בדבר מניעת מסי כפל על הכנסה רואים אותו בארץ מושבו כאילו שילם את המס שהיה משלם אילו לא הוראות פסקה זו;

(2) הפטור יינתן מיום שאותו נייר ערך נכלל לראשונה ברשימת ניירות ערך הגסחרים כבורסה;

(ג) תושב חוץ אשר רכש במטבע חוץ יחידת השתתפות בקרן בלתי מסוייגת לפי חוק להשקעות משותפות בנאמנות, תשכ"א-1961,³ יהיה זכאי לפטור כאמור בפסקת משנה (ב) לגבי אותו חלק מהכנסתו מיחידתו בקרן, שיחסו לכלל הכנסתו כאמור כיחס שבין ניירות הערך שרכשה הקרן ושהיו מזכים תושב חוץ בפטור כאמור, אילו רכש אותם, לבין כלל ניירות הערך כמשמעותו בחוק האמור ביום שבו נערכים החש" בונות של הקרן לפי סעיף 20 לחוק האמור;

(ד) על אף האמור בפסקה זו, רשאי שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע, בהודעה שתפורסם ברשומות, דרך כלל או לגבי סוג של חברות, כי הפטור ממס על הכנסה כאמור לא יינתן אם היחס בין הון המניות המוצא של החברה לבין סך כל ההלוואות שהיא קיבלה לא הניח את דעתו;

(2) האמור בסעיף 14 יסומן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) הכנסה כאמור בסעיף קטן (א) שקיבל אדם הוך שבע שנים מיום שהיה לתושב ישראל, יפטורנו הנציב ממס, לפי בקשתו של אותו תושב, או יורה שתהא חייבת במס בשיעור שיקבע, ובלבד שאם קיבל פעם פטור לפי סעיף קטן זה לא יהא זכאי לפטור בתקופה נוספת כאמור, לפני שחלפו 10 שנים מיום שקיבל לאחרונה את הפטור.";

(3) אחרי סעיף 14 יבוא:

14א. חברה שהשליטה על עסקיה ועל הנהלתה היא מחוץ לישראל, שקיבלה בישראל הכנסה שהושגה או שנבעה מחוץ לישראל, רשאי שר האוצר, לפי בקשתה, להורות שהיא תשלם מס בשיעור שלא יעלה על 15% מאותה הכנסה, ובמקרים מיוחדים אף לפטרה ממס.";

"הכנסות חברה שהשליטה על עסקיה היא מחוץ לישראל"

(4) אחרי סעיף 16 יבוא:

16א. שר האוצר רשאי להורות על החזרת מס, כולו או מקצתו, לאדם שאינו תושב ישראל אם סכום המס שאותו אדם שילם בישראל עולה על הסכום שהותר לו, בגלל תשלום זה, בארץ מושבו הקבוע כזיכוי מן המס שהל באותה ארץ על הכנסתו שהושגה או שנבעה בישראל.";

"כמכות להחזיר מס לתושב חוץ"

(5) אחרי סעיף 20 יבוא:

20א. (א) בקביעת הכנסתו החייבת של אדם שהוציא הוצאות הון לחקירת מדעיות לשם פיתוחו או קידומו של מפעלו יותר לו ניכוי —

"ניכויים לחקירות מדעיות"

³ ס"ח תשכ"א, עמ' 84.

(1) בשנת המס שבה הוצאו – כשהוצאו לגבי מפעל הע"י שייחתי, והמחקר נעשה במוסד שאישר שר האוצר לענין זה בהמלצת המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח, או אף אם לא נעשה במוסד כאמור אולם ניתנה לגבי המחקר המלצת המועצה האמורה; לענין זה, "מפעל תעשייתי" – כמשמעותו בחוק עידוד התעשייה (מסים), תשכ"ט-1969,⁴ לרבות מפעל שרואים אותו כמפעל תעשייתי על פי סעיף 50 לחוק האמור, וכן מפעל חקלאי;

(2) בשלושה שיעורים שנתיים שווים החל בשנה שבה הוצאו ההוצאות – בכל מקרה אחר.

(ב) לא יותר לניכוי לפי סעיף קטן (א) כל סכום של הוצאה שהושקעה בנכס שיש עליו ניכוי פחת לפי סעיף 21⁵;

(6) בסעיף 97 (ב), במקום "עולה כמשמעותו בסעיף 35 (ג)" יבוא "יחיד שהיה להושב ישראל", במקום "לפני עלייתו לישראל" יבוא "לפני היותו לתושב ישראל" ובמקום "מיום עלייתו" – יבוא "מיום שהיה לתושב ישראל".

33. בחוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א-1961⁶ –

תיקון חוק מס רכוש

(1) סעיפים 5 (ג) ו-5ב (ב) (II) – בטלים;

(2) במקום סעיף 41 יבוא:

41. בעל מטעים, נטיעות או זריעות כמפורט להלן, על קרקע שעל פי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965⁷, איננה מיועדת לבניה, פטור משני שלישים של המס המוטל עליהם, הכל בתקופה ובתנאים כדלהלן:

פטור בשל נטיעות וזריעות

(1) בשל עצי הדר – עשר שנים החל בשנת המס שלאחר שנת הנטיעה;

(2) בשל גפנים או עצי פרי אחרים, חוץ מכננות – ארבע עשרה שנה החל בשנת המס שלאחר שנת הנטיעה;

(3) בשל נטיעות שאישר שר החקלאות, לשם גידול צמחי תעשייה – עשר שנים החל בשנת המס שלאחר שנת הנטיעה;

(4) בשל זריעות שאישר שר החקלאות לשנה פלונית, לשם גידול צמחי תעשייה – באותה שנה.

34. (א) בחוק מס עזבון, תש"ט-1949⁸, האמור בסעיף 6 יסומן (א) ובסופו יבוא:

תיקון חוק מס עזבון

"(6) השקעה שהוכרה לענין חוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959, כהשקעה מאושרת שהשקיע הנפטר כשהיה תושב חוץ;

(7) מטבע חוץ שהנפטר העביר כדין לישראל כשהיה תושב חוץ או כשהיה בעל פטור, כמשמעותו לענין חוק הפיקוח על המטבע, תשל"ח-1978⁹ (להלן – תושב פטור), ואשר מקור

4 ס"ח תשכ"ט, עמ' 232; תשל"ו, עמ' 76.

5 ס"ח תשכ"א, עמ' 100; תשל"ו, עמ' 186.

6 ס"ח תשכ"ה, עמ' 307.

7 ס"ח תש"ט, עמ' 187; תשל"ו, עמ' 79.

8 ס"ח תשל"ח, עמ' 108.

רם מחוץ לישראל, או נכסים שרכש תמורת מטבע חוץ שהעביר כאמור;

(8) נכסי מי שהיה לתושב ישראל אחרי יום ה' באייר תש"ח (14 במאי 1948) והיו בעת פטירתו מחוץ לשטח מדינת ישראל, אם הוכח שהיו בבעלותו ערב היותו לתושב ישראל או נרכשו כדין לאחר מכן בתמורתם או בתמורת פירותיהם של נכסים שהיו בבעלותו כאמור, וכן נכסים שהביא אתו בבוואו לישראל או בתקופת היותו תושב פטור ואשר הוכח שהיו בבעלותו ערב היותו לתושב ישראל."

(ב) בסעיף 6 האמור, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) בסעיף זה, "מטבע חוץ" – לרבות מטבע ישראלי שנתקבל מהמרת מטבע חוץ כדין, ומטבע ישראלי שנתקבל מפדיון איגרות מדינת ישראל שהופצו מחוץ לישראל."

35. בחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 3), תשכ"ג-1963, סעיף 12 – בטל.

תיקון חוק לתיקון
פקודת מס הכנסה
(מס' 3)

36. (א) תחולתם של סעיפים 9 עד 15, 19, 25, 29, 31 ו-33 היא לגבי מפעלים שאושרו אחרי יום פרסומם של חוק זה.

תחילה

(ב) תחולתם של סעיפים 16, 17, 22 ו-32 (2) עד (6) – משנת המס 1978 ואילך.

הוראות מעבר

37. (א) מי שקיבל אישור בין יום 1 באוקטובר 1977 ליום פרסומו של חוק זה, רשאי, בהודעה למנהל תוך שלושה חדשים מיום הפרסום, לבחור בקבלת מכלול ההטבות שלפי החוק העיקרי כפי שתוקן בחוק זה במקום ההטבות שלפי החוק העיקרי לפני תיקונו כאמור, ובלבד שאם קיבל מענק לפי החוק העיקרי לפני תיקונו יצרף להודעה את סכום המענק בתוספת ריבית בשיעור של 26% לשנה.

(ב) הוראות סעיפים 27 ו-28 לא יפגעו בחובתו של בעל אישור לשלם אגרות שתשלומן נדחה על פי התליה או ביטול כאמור בסעיפים 75 ו-75א לחוק העיקרי לפני תיקונם בחוק זה.

שמירת זכויות

38. הוראות חוק זה לא יפגעו בזכויות שנרכשו על פי החוק העיקרי לפני תיקונו בחוק זה, לרבות מתן הטבות למפעל להשכרת ציוד, המשכיר ציוד להשכרה למפעל שקיבל אישור כמפעל מוכר לפני יום פרסומו של חוק זה ובכתב האישור שלו צויין שהוא ישכור מכונות או ציוד מהסוג המושכר.

9 ס"ח תשכ"ג, עמ' 73; תשל"ו, עמ' 236.

חוק המוסד העליון ללשון העברית (תיקון מס' 3), תשל"ח-1978

1. בסעיף 7 לחוק המוסד העליון ללשון העברית, תשי"ג-1953¹ (להלן – החוק העיקרי קרי), במקום פסקה (5) יבוא: “(5) הוראות בדבר המשק והנהלת הכספים”.	תיקון סעיף 7
2. במקום סעיף 11 לחוק העיקרי יבוא: 11. הוצאות המוסד יכוסו מאוצר המדינה ויהיו כלולות בתקציב המדינה. 11א. מינהלת המוסד תכין, לתאריך שקבע שר החינוך והתרבות, הצעת תקציב הוצאות שנתי למוסד, ותגיש אותה לאישור הממשלה באמצעות שר החינוך והתרבות. 11ב. המוסד יעמוד לביקורתו של מבקר המדינה בהתאם לסעיף 9 (6) לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב]².”	החלפת סעיף 11 והוספת סעיפים 11א ו-11ב “תקציב המוסד הצעת התקציב ביקורת מבקר המדינה
3. תחולתו של חוק זה לגבי שנת הכספים 1978 ואילך.	תחולה

ד ב ר י ה ס ב ר

<p>לכ"ג-3.5 מיליון לירות, וקיים גרעון כבד המסכן את עצם פעולת המוסד.</p> <p>מוצע כי אוצר המדינה יממן את כל תקציב המוסד, וזאת מבלי לפגוע במעמדו המשפטי של המוסד.</p> <p>הצעת החוק קובעת את דרכי אישור התקציב של המוסד.</p> <p>יחד עם זאת מוצע להעמיד את המוסד לביקורתו של מבקר המדינה.</p> <p>חבר הכנסת אהרן ידלון</p>	<p>המוסד העליון ללשון העברית, הוקם על פי חוק משנת תשי"ג, והוענק לו מעמד של גוף מואגד.</p> <p>לפי סעיף 11 לחוק “השתתפות המדינה בתקציב המוסד תהיה כלולה בתקציבו של משרד החינוך והתרבות”.</p> <p>השתתפות זו בשנת הכספים 1977 היא בסך 1,527,000 לירות, בעוד תקציב המוסד לשנה זו מגיע</p>
--	--

1 ס"ח תשי"ג, עמ' 168; ס"ח תשכ"ג, עמ' 65; ס"ח תשכ"ט, עמ' 93.
2 ס"ח תשי"ח, עמ' 92.